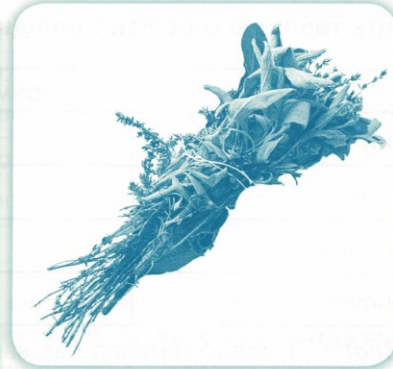

Капітoла 9

1

Пригадайте, куди вирушив Марк з Івано-Франківська. Використовуючи світлини, складіть коротку історію про Маркові пригоди після його приїзду до карпатського села.

2

Доберіть до слів синоніми (слова, схожі за значенням) з довідки.

переговори, шанс, зауважити, різнобарвний, дивний, бродити

Довідка: різнокольоровий, помітити, блукати, химерний, строкатий, тинятися, перемовини, незвичайний, пишнoбарвний, розмова, чудернацький, побачити, можливість, нагода, барвистий, окаязія, спостерегти, дивовижний.

3

Прочитайте слова, які ви почуєте в тексті, і запам'ятайте їх.

Аскетичний – властивий для **аскета** – людини, яка вкрай обмежує свої життєві потреби, веде суворе життя.

Вовна – шерсть овець і кіз, зістрижена або вичесана з тварин, з якої виготовляють пряжу.

Глиця – листя деяких дерев у вигляді голок, шпильок; хвоя.

Знавісніти – втратити розум, почуття міри в чому-небудь; озвіріти.

Колиба (діалектне) – житло чабанів і лісорубів.

Колода – стовбур зрубаного дерева, очищений від гілля; обрубок товстої деревини, пристосований для різних потреб.

Кудлатий – який має довгу скуйовджену вовну; кошлатий, патлатий; зроблений із шкури з такою вовною.

Ліжник (діалектне) – домотканий (звичайно вовняний) килим; коц.

Моторошно – страшно, тривожно.

Пожилець – жилець, мешканець, квартирант.

4

Заповніть таблицю словами з довідки.

	Пряме значення	Переносне значення
1) густий		
2) темний		
3) дерев'яний		
4) зелений		

Довідка: 1) голос, темрява, бас, каша, ліс, врожай, туман, суміш
 2) куток, ніч, думки, одяг, вовна, окуляри, справа
 3) колода, руки, хата, ліжко, обличчя, паличка, ложка
 4) очі, листя, глиця, вулиця, карта, свята, аптека

5

Складіть словосполучення і речення за поданими моделями.

Зразок: Йти (звідки?) + (куди?) – йти з університету на концерт.

(Що?) вражає (кого?) + (чим?)

Відводити (кого?) + (куди?)

(Хто? що?) схожий (на кого? що?)

Погладити (кого? що?)

Дослухатися (до чого?)

6**Виберіть правильний варіант відповіді.**

1. Марк стояв на порозі...

- а) старої мурованої колиби. б) старенької дерев'яної хати. с) підземелля.

2. Шанси на те, що вуйко Микола згодиться прийняти пожильця, були...

- а) максимальні. б) мінімальні. с) неможливі.

3. Бабуся була просто вражена...

- а) Миколиною згодою. б) Миколиною колибою. с) Марковою поведінкою.

4. Зсередини хата зачарувала його не менше,...

- а) ніж знадвору. б) ніж ззовні. с) ніж більше.

5. – Ліжники, – почув Марк біля свого вуха...

- а) бабусин шепіт. б) внутрішній голос. с) Миколин голос.

6. Микола погладив кота поза вухами. Той...

- а) задоволено загавкав. б) заплакав від щастя. с) задоволено замуркотів.

7. Марк дослухався до дивного, незрозумілого...

- а) голосу ночі. б) голосу вічності. с) котячого нявкання.

7

У тексті ви почули декілька цікавих слів, які не властиві для літературної мови. Це діалектизми – слова, взяті з діалекту – місцевого різновиду мови, певної говірки. Тут йдеться про гуцульський діалект. Знайдіть такі слова в поданих уривках і спробуйте вгадати, що вони означають, або дайте їм відповідники з української літературної мови.

- ...коли Марк побачив Миколину колибу, яка ніби зійшла з екрану фільму Параджанова, йому наперед стало шкода, що не доведеться тут пожити. То ж яким було його здивування, коли він почув густий Миколин бас: «Та най живе хлопець, чи ж я бороню?»
- Вуйко Микола щось робив у темному закутку хати.
- – А, Міцю... Йди до мене, котку, – прогудів Микола і погладив кота поза вухами. – Ну, а ти, хлопче, лягай спати, а зрання роздивишся. Ото на ліжку тобі ліжники, як буде зимно – візьми си ще на лавці.

8

Відзначте наступні твердження як «П» (правильні) або «Н» (неправильні). Якщо інформації нема в тексті, то відзначте «?» (не знаю).

	П	Н	?
1) Бабуся дуже довго просила господаря дозволити Маркові жити в нього.	☐	☐	☐
2) Микола жив у колибі зі своєю жінкою.	☐	☐	☐
3) Бабуся ще багато чого розповіла Маркові, коли він відводив її додому.	☐	☐	☐
4) На підлозі, на лавках, на ліжку – всюди лежали ліжники.	☐	☐	☐
5) У Миколиній хаті було багато несподіванок.	☐	☐	☐
6) Микола пішов спати до іншої кімнати.	☐	☐	☐
7) Марк мав алергію на шерсть тварин.	☐	☐	☐

9

Виберіть з-поміж виразів ті, які свідчать про Маркові враження і почуття від побаченого і почутого у Криворівні.

- вражав Миколин голос
- до смерті з'якався чорного кота
- робилося трохи моторошно
- тут суцільні несподіванки, – думав він, розглядаючись довкола
- хата зачарувала його і зсередини, і ззовні
- шалено билося серце
- наперед стало шкода, що не доведеться тут пожити
- хотів чимшвидше звідси втекти

10

Доберіть з дужок потрібні префікси до слів.

1) Коли Марк (за-, в-, по-)бачив Миколину колибу, йому наперед стало шкода, що не доведеться тут (по-, про-, пере-)жити. 2) (з-, на-, с-)пускалася ніч, село (в-, за-, до-)тихло, і гори навколо ніби (з-, за-, с-)тиснулися у вузьке кільце. 3) Слова, здавалося, так і (в-, до-, під-)скакували в неї на язиці, але вона не давала їм волі, з усієї сили (за-, с-, у-)тримуючись, щоб не говорити. 4) Він (до-, під-, у-)скочив від несподіванки, і Микола задоволено (за-, під-, по-)сміявся у вуса. 5) Марк (з-, за-, пере-)уважив низькі двері в кутку кімнати, на які (по-, під-, від-)казував Микола. 6) Микола (вві-, ви-, піді-)йшов у маленькі двері, котяра (с-, за-, по-)плентався за ним, голосно муркочучи і (з-, по-, від-)блискуючи зеленими очима. 7) Марк ще довго не міг заснути, (в-, до-, під-)слухаючись до нічних звуків і (в-, з-, від-)дихаючи дивні пахощі дерева, глици і невідомих рослин.

11

Для обговорення:

- Як ви думаєте, чому Микола погодився впустити Марка до своєї хати?
- Що, на вашу думку, хотіла сказати Маркові бабуся, коли він відводив її додому?
- Чи любите ви котів? Чому?
- Дайте свою назву почутій історії.